

Bohoslužba 19. 6. 2022

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Introit: Shlédni, Hospodine, Bože můj, a odpověz mi! Rozjasni mé oči, ať neusnu spánkem smrti, ať nepřítel neřekne: „Zdolal jsem ho!“ Moji protivníci budou jásat, zhrouťím-li se. Já v tvé milosrdenství však doufám, moje srdce jásá nad tvou spásou. Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal. (Žalm 13,4–6)

Pozdrav

Píseň: 560

Modlitba: Náš svatý Otče, v Ježíši ukřižovaném a vzkříšeném jsi nám dal veliké znamení své lásky. V něm mizí všechna rozdělení mezi lidmi. Ve dnech, kdy vzpomínáme na události staré 80 let a kdy i nedaleko od nás zuří válka, děkujeme, že smíme v naší zemi žít v míru. Prosíme, pohleď na všechny, kdo trpí pod břemeny svých křížů, pod břemeny násilí a jiných těžkostí. Pomož nám, abychom nehleděli jenom na sebe, nýbrž pomáhali nosit břímě jiných. Učiň si z nás takové učedníky, kteří přinášejí do světa smíření, pokoj a odpuštění. Smiluj se nad námi i nad těmi, kteří jsou ovládáni nenávistí a sobectvím, aby mohli vyměnit zlo za dobro, a dotýkej se milosrdně těch, kdo na jejich jednání doplácují. Prosíme tě o to skrze našeho Pána, Ježíše Krista, tvého Syna a našeho bratra, který s tebou a s Duchem svatým žije a působí na věky věků. Amen.

1. čtení: 1. Královská 17,17–24

Píseň:

2. čtení: Lukáš 8,26–39

Kázání

Cítíte ten závan smrti...? Jen co byli učedníci Ježíšem zachráněni ze život ohrožující mořské (či spíše jezerní) bouře, už se zase setkávají se smrtí. Hned po zakotvení na nežidovské straně Galilejského jezera se totiž objeví jakýsi muž, který bydlí na hřbitově a chová se – mírně řečeno – společensky nevhodně. Dnes bychom jej opatrnějším výrazem označili za duševně nemocného. A tvrději za šílence. Tento člověk žije na rozhraní mezi životem a smrtí. Žije – ale v hrobech. Pohybuje se na pomezí lidské společnosti a přírody. Mezi lidmi nevydrží. Utíká od nich do neobydlených míst. Je totiž posedlý, zotročený nečistou, nebezpečnou, démonskou mocí. A tak je jeho bytí podivně rozpolcené. Místo, aby sám ovládal své chování, je určován onou nečistou silou – nebo silami. Nejedná vlastně on, ale to, co je v něm. A je v něm celá legie, celý pluk démonského vojska, několik tisíc nečistých duchů. To je docela síla. A ta síla se projevuje i fyzicky – posedlý dokáže lámat řetězy a pouta. Je nespoutaný a přitom spoutaný – dokáže se osvobodit ze sevření řetězů, ale není schopen vysvobodit se z nadvlády démonů.

Ale velkou sílu představuje také Ježíš, resp. Boží moc působící v něm a skrze něj. Jsme tedy svědky souboje dvou těžkých vah. Jenže jedna ze soupeřících stran se nezdá být zrovna ve formě. Posedlý i s celou okupační posádkou, kterou si nosí v sobě, či spíše právě tahle cháska, která ho ovládá, se hned vrhá před Ježíšem na zem a vypadá to, že ví, s kým má tu čest. A že ji nečeká nic příjemného. Do vzájemného souboje se jí příliš nechce. Nemá zájem si s Ježíšem něco začít, chápe, že před sebou má

silnější váhu, která znamená nebezpečí a nepříjemnosti. „Co je ti do mě, Ježíši!? Nestrkej se do mých věcí, nech mě být!“

Ale musí se podvolit, musí pryč. Ježíši tahle banda, ničící člověka, nemůže vzdorovat! A tak si chce vymoci alespoň zmírnění trestu. Duchové nečistí nechtějí skončit, alespoň ne hned, v pekelné propasti, v místě, které jim po právu náleží. Raději by se přemístili do náhradního bydliště v prasatech. Člověk nebo zvíře – hlavně, ať se mají kam uchýlit. Jenže jejich zuřivost přivede k sebevraždě celé stádo. Jak to dopadlo s démony, jestli zahynuli spolu se svými nedobrovolnými hostiteli, to už nám evangelista neřekne. Asi to pro něj není příliš důležité.

Důležitější je, že byl osvobozen člověk. Že mu Boží moc přinesla vysvobození a záchranu od nadvlády nečistých mocností. A že Bůh působí také na pohanském území – Ježíš a jeho moc tedy nejsou uzavřeny pouze do židovských souřadnic.

Protože se tyto věci odehrály před zraky pasáků vepřů, kteří přišli o stádo, ne-li o práci, nepodařilo se je utajit. A domácí, kteří přišli obhlédnout situaci, se nakonec zachovávají podobně jako Ježíš. On vyhnal nečisté duchy z posedlého člověka, oni posílají pryč Ježíše ze svého území. Kdoví, co by jim ještě mohl provést... Nechtějí s ním raději mít nic společného tak jako předtím ony nečisté síly.

Naopak onen uzdravený muž se chová rozumně. Oproti svým krajanům chce zůstat s Ježíšem, a když mu Ježíš uloží jiný úkol, poslechne. Jde a vypravuje, co se mu díky Ježíšovi přihodilo. Příklad hodný následování.

Příběhy, dýchající na nás obrazem světa, s nímž již dnes příliš nesouzníme, na nás mohou působit podivně a snad i nesrozumitelně. A přesto nejsou ze zcela jiného světa! Vždyť také v naší současnosti se setkáváme s různou formou posedlosti a otročení zlu. Onen člověk sídlící v blízkosti smrti, zřejmě v jeskynních hrobkách, hnán temnými silami pryč od lidí, nám může připomínat i dnešní nešťastníky, kteří jsou vyloučeni ze společnosti. Nejsou mu v něčem podobnými třeba narkomani či lidé spoutaní mocí alkoholu?

Posedlost, zotročení lidské bytosti má i další podoby. Např. otroctví fyzické, které se – pro některé možná překvapivě – vyskytuje také dnes nebo různé nemoci a psychické poruchy, které přece člověka také ničí a mohou ničit a zatěžovat i jeho okolí. Nebo posedlost ovládat za každou cenu podnik či stát. A pak tady máme třeba posedlost násilím, vlastní velikostí a plány na ovládnutí druhých. Rozdíl mezi různými skupinami posedlých spočívá v tom, že jedny ze společnosti vylučujeme, necháváme je přebývat ve špinavých doupatech, a jiní mnohdy trůní na vrcholných příčkách společenského žebříčku. Mnohými obdivováni a velebeni.

V těchto dnech si připomínáme 80 let staré události, které mají co do činění s posedlostí násilím a pomstou. Zničení Lidic a Ležáků, vraždění a barbarství, které s nimi souviselo, však k hanbě lidského rodu nepředstavují události, které se již v současné době nemohou opakovat. Lidská hříšnost, spolupráce se silami zla se činí také v těchto dnech. Síla zla opět vychází najevo v celé své hrůznosti. Setkáváme se s ní i v moderní Evropě. Ale nejen zde. Jako by hrůzy válek byly zapomenuty nebo nepředstavovaly dostatečný argument proti válkám dalším...

Zvěst dnešního evangelia můžeme shrnout takto: Ježíš přináší konec řádění nečistých sil, rejdům zla. Jenže... Jenže nečisté síly řádí dál, zlo a posedlost vším možným ze světa nezmysly. To musíme brát vážně. Ale díky Bohu se také dá počítat s tím, že zlu byla zasazena smrtelná rána, ačkoli ještě vystrkuje drápy. A že je možné jej přemoci, být od něj osvobozen. Temné síly nemají rozhodující moc a i proto je třeba s nimi bojovat.

V podobných příbězích, jakož i v celém Ježíšově působení je dobré si povšimnout zacílení jeho snah – čemu slouží. Odpověď je celkem prostá: dobru člověka, šíření dobré Boží vůle ve světě. Neškodí lidem, maximálně nečistým silám. Teď nám ještě zbývá podle tohoto vzoru žít.

Píseň: 395

Přímluvy: Přímluvná modlitba vychází z Modlitby za smíření, která zní každý pátek v poledne ve válkou zničené katedrále v Anglickém městě Coventry i na jiných místech světa. Po každé prosbě se prosím přidejte prosbou „Pane, smiluj se“:

Bože, prosíme Tě, odpusť nám nenávisť, která proti sobě staví národy, rasy a třídy. Pane, smiluj se.
Odpusť nám chtivost, sobectví a touhu lidí a národů mít, co jim nepatří. Pane, smiluj se.
Odpusť nám ziskuchtivost, která využívá práci lidských rukou a ničí naši planetu. Pane, smiluj se.
Odpusť nám, že při pohledu na blaho, úspěch a štěstí druhých závidíme. Pane, smiluj se.
Odpusť nám náš nezájem o stav vězňů, bezdomovců, chudých, pronásledovaných a vyhnanců.
Pane, smiluj se.
Odpusť nám žádostivost, která zneužívá těla mužů, žen a dětí. Pane, smiluj se.
Odpusť nám pýchu, která nás vede ke spoléhání na sebe a nikoli na Tebe. Pane, smiluj se.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Píseň: 757

Ohlášky

- Program během týdne: V úterý v 15:30 se děti sejdou místo klasického náboženství na dni otevřených dveří v nízkoprahovém klubu Střelka na katolické faře. Od 17:00 proběhne schůze staršůvstva. Ve čtvrtek od 17:15 je na programu setkání střední generace. V 19 hod. pak modlitba Taizé v Novém Plese. V neděli proběhnou bohoslužby s dětmi na závěr školního roku. Příští neděli vykonáme také sbírku Solidarity sborů. Ze sboru v Klášteře nad Dědinou dorazilo pozvání na besedu s prof. Pavlem Hoškem na téma: Je to náš příběh. Beseda se uskuteční příští neděli od 15 hod.
- Narozeniny oslaví Miloš Vávra. Přejeme mu vše dobré a Boží požehnání.
- Na sborovém webu najdete odkaz na němž se můžete seznámit s usneseními květnového 4. zasedání 35. synodu ČCE.
- V kostele můžete zhlédnout výstavu žáků výtvarného oboru ZUŠ R. A. Dvorského.

Poslání: Vypravuj, jak veliké věci ti učinil Bůh. (Lukáš 8,39b)

Požehnání: Sám Bůh pokoje necht' vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista.

Píseň: 406